

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO	11.03.
KLASIFIKACIONI BROJ	10-63-3112-2120
VEZA	
EPA:	
SKRAĆENICA:	
PRILOG:	

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj: 023-108/2013-3
Podgorica, 7.03. 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za rodnu ravnopravnost-

PODGORICA

U vezi dopisa Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore broj: 06-502/6 od 05.03.2013.godine dostavljamo odgovor na pitanja učesnice „Ženskog parlamenta“ koji će biti održan 8.03.2013.godine a koje je u nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Alisa Džogović, predstavnica Bošnjačke stranke postavila je pitanje, koje glasi: "Da li se planira da se u okviru novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti uvrsti i rezolucija Unije sindikata (USS) kojom se predlaže obezbjeđivanje nacionalne penzije za majke koje su rodile troje i više djece".

U vezi navedenog pitanja, dajemo sledeći odgovor:

Shodno Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Sl.list RCG“, broj 78/05) cilj socijalne i dječje zaštite je obezbjeđenje zaštite porodice, pojedinca, djece u riziku i lica u stanju socijalne potrebe, odnosno socijalne isključenosti.

Zakonom je propisano da je svako je dužan da radom, prihodima i imovinom stvori uslove za zadovoljavanje životnih potreba i doprinese sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova porodice, posebno djece i drugih članova koji nijesu u mogućnosti da se sami o sebi brinu.

Zakonom su propisana osnovna prava iz socijalne i osnovna prava iz dječje zaštite, koja se ostvaruju po zakonom propisanim uslovima, a koji se prije svega odnose na prihode, imovinu i zdravstveno stanje, što znači da se prije svega radi o materijalno ili zdravstveno ugroženim pojedincima (npr.nezaposleni i nesposobni za rad), odnosno porodicama. Izuzetak je u slučaju kada se radi o pravu na refundaciju naknada poslodavcima po osnovu isplate naknada zarada za porodičko odsustvo. Naknade za opremu za

novorođeno dijete, naknade po osnovu rođenja djeteta za lica koja su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i redovnim studentima pravo ostvaruju bez obzira na prihode i imovinu porodice.

Predlogom Zakona propisani su isti ciljevi sa detaljnije definisanim kategorijama lica, odnosno porodica koje se štite i u tekstu zakona nisu vršene izmjene u smislu kako je to traženo u Rezoluciji Unije slobodnih sindikata.

Shodno navedenom, dodjeljivanje nacionalne penzije ženama sa više od 15 godina staža i koje imaju četvoro i više djece i onima sa 25 godina staža koje imaju troje djece nije u skladu sa utvrđenim ciljem Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, odnosno kategorijama lica koja se štite i pravima koja su istim propisana.

Takođe, nije nam poznato da su u uporednim iskustvima, odnosno zakonima koji se odnose na socijalnu i dječju zaštitu ova pitanja regulisana (npr. zakonom Republike Srbije koji je donešen 2011.godine, ni Republike Hrvatske, koji je donešen 2012).

Sa aspekta penzijskog sistema, ističemo da su prava koja se obezbjeduju u penzijskom sistemu, prava po osnovu starosti i invalidnosti, a ne i po osnovu materinstva.

U cilju stimulisanja nataliteta u Crnoj Gori, izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju iz decembra 2010. godine, propisano je da se osiguranici - ženi za svako rodjeno dijete računa poseban penzijski staž u trajanju od po šest mjeseci po djetetu. Slično rješenje postoji u zakonodavstvu Srbije, po kom se poseban penzijski staž računa ženama sa troje djece.

Medutim, nije nam poznato da u uporednim iskustvima postoje rješenja da se ženama sa troje ili četvoro djece, po tom osnovu, priznaje pravo na penziju.

Svakako da bi propisivanje takvog rješenja zahtijevalo značajna finansijska sredstva, ali ponavljam da nam nije poznato da u uporednim iskustvima, naročito ne u zemljama na sličnom nivou ekonomskog razvoja kao što je Crna Gora, postoje rješenja da se pravo na penziju ostvaruje po osnovu radjanja djece.

S tim u vezi, ne smatramo da se pitanja materinstva trebaju rješavati u penzijskom sistemu, obezbjedjivanjem prava na penziju radno sposobnim licima.

S poštovanjem,

